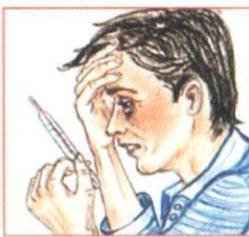
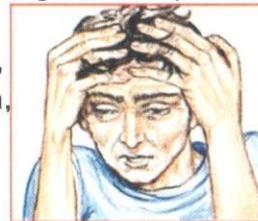

Brucelzoa kod ljudi je veoma teško zarazno sistemsko oboljenje koje u početku nema tipične simptome, počinje

postepeno; liči na virozu ili gripu, a najčešće se javlja oscilirajuća temperatura koja noću raste, javlja se profuzno znojenje noću, glavobolja, gubitak apetita, bolovi u zglobovima i mišićima slični reumatizmu, otoci zglobova, upala testisa, mršavljenje.

To je veoma opasna bolest za ljudi i ako se ne liječi može imati smrtni ishod. Ostavlja trajne lakše i teže posljedice.

Dijagnozu je teško postaviti samo na osnovu kliničke slike, pogotovo na početku bolesti. Zbog toga je obavezno vršiti Laboratorijsko ispitivanje krvi.

POSLJEDICE KASNOG OTKRIVANJA BRUCELOZE

ZAŠTITITE SVOJE I ZDRAVLJE OSTALIH STANOVNika REGije PROVOĐENjem i PRIDRŽAVANjEM UPUTSTVA I MJERA ZAŠTITE

- OBAVEZNO PRATI RUKE TOPLOM VODOM I SAPUNOM PRIJE UPOTREBE BILO KOJE HRANE
- UPOTREBLJAVATI SAMO KUHANJEM (TERMIČKI) OBRAĐENO MLJEKO I MESO, TE PROIZVODE OD TAKVOG MLJEKA I MESA
- ZAŠTITITI HRANU OD DODIRA MIŠOLIKIH GLODARA I MUHA.
- POSEBNU PAŽNJU OBRATITI PRI BORAVKU NA OTVORENIM IZLETIŠTIMA.
- PRI UZGOJU OVACA I KOZA OBAVEZNO SE ZAŠTITI ZAŠTITNOM OPREMOM (ČIZME, RUKAVICE, MANTILI I MASKE PRI RADU U ŠTALI).

ZAŠTITA OD BRUCELOZE POSTOJI !

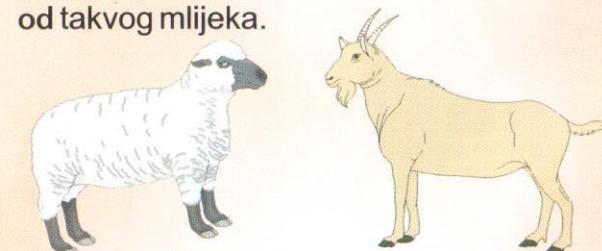
KANTONALNI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ZENICA

BRUCELOZA UGROŽAVA NE SAMO
ZDRAVLJE LJUDI I ŽIVOTINJA VEĆ I
EKONOMSKI STATUS ZAJEDNICE !

ZAŠTITI SE OD BRUCELOZE !

Brucelzoa je zarazno sistemsko oboljenje životinja i ljudi. Prenosi se sa zaraženih ovaca, koza i goveda na ljudi putem direktnog kontakta, posteljicom poslije janjenja i pobačaja, sa krvlju, uginulim plodom ovaca i koza, plodovom vodom, i konzumiranjem tj. upotrebatom nekuhanog ili nepasterizovanog mlijeka i proizvoda od takvog mlijeka.

BRUCELOZA KOD ŽIVOTINJA

Od bruceloze oboljeva sve veći broj ovaca i koza, a posljedično oboljeva i sve veći broj ljudi.

Svakodnevno se povećava broj oboljelih i broj novootkrivenih žarišta.

Ugroženi su svi: stočari, osobe koje rade na uzgoju ovaca i koza, veterinari, i potrošači koji upotrebljavaju neprokuhanou ili nepasterizovano mlijeko, mliječne proizvode od takvog mlijeka i termički(kuhanjem) neobrađeno meso.

Od bruceloze najčešće obolijevaju goveda (B. abortus), ovce i koze (B. melitensis), svinje (B. suis) i psi (B. canis), dok je kod ljudi najčešća infekcija s B. melitensis.

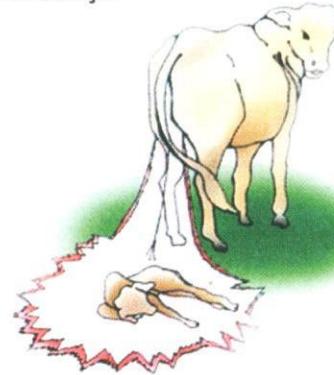
Bolest se u stаду širi izravnim kontaktom, udisajem, i spolnim aktom. Životinje mogu mjesecima i godinama izlučivati uzročnike u mlijeku i drugim ekskretima.

KAKO PREPOZNATI BOLEST

Prvi pokazatelji da su životinje zarazene brucelozom su pobačaji i upale testisa, ali su znakovi bolesti nespecifični i teško se utvrđuju na osnovu kliničke slike te je neophodan serološki pregled krvi stoke na ugrozenim područjima.

Pobačeni plod posteljica i tekućina iz materice sadrže veliku količinu bakterija koje se dugo zadržavaju u vlažnoj zemlji te dolazi do širenja zaraze u stadi preko probavnog trakta zaražene životinje.

Vlasnik je dužan, bez odlaganja, i zvijestiti veterinarsku organizaciju o svakoj promjeni zdravstvenog stanja životinja na posjedu i obavezno prijaviti svaki pobačaj životinja.

KAKO SPRIJEĆITI ŠIRENJE BOLESTI

OSNOVNI ZADACI U ZAŠTITI OD BRUCELOZE

- Ukloniti izvor zaraze (zaražene ovce, koze i goveda) pronalaženjem tj. ispitivanjem (testiranjem) krvi svih ovaca, koza i goveda na zaraženim područjima i neškodljivim uklanjanjem ovaca i koza kod kojih je dijagnostički utvrđena zaraza.
- Besprijekorna saradnja sa veterinarskom službom, inspekcijskim službama, policijom, civilnom zaštitom, zavodom za javno zdravstvo (tj. zdravstvenom službom)
- Pri uzgoju ovaca i koza obavezno se zaštititi zaštitnom opremom (čizme, rukavice, mantili i maske pri radu u štali).
- Za ishranu koristiti samo kuhanou mlijeko i proizvode od kuhanog i pasterizovanog mlijeka i kuhanou meso, obzirom da su mlijeko i mliječni proizvodi glavni putevi prenošenja bruceloze kod ljudi.
- Obavezna dezinfekcija štala.
- Nakon kontakta sa životnjama obavezno pranje ruku sa toploim vodom i sapunom.
- Iskorijenjivanjem bruceloze kod životinja eliminisati će se bolest kod ljudi

Širenju zaraze sa jednog na drugo područje doprinosi trgovina životnjama i proizvodima od životinja bez veterinarskog i drugog nadzora .

U interesu svih nas je da se sprijeći širenje bruceloze među životnjama i zaražavanje ljudi jer potpuno suzbijanje bruceloze kod ljudi bazira se na eliminaciji ovog oboljenja kod domaćih životinja.